

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

Rokkantsági járadék elméletben és gyakorlatban

Szerző: Dr. Szomszéd Éva

Salgótarján,

2017. július 13.

I. Rokkantsági járadék meghatározása

A nyugdíjszerű ellátások között fontos helyet tölt be a rokkantsági járadék olyan esetben, amikor súlyos egészségi probléma áll fenn, amely a munkavégzést, így a szolgálati idő szerzést is akadályozza, és az érintett személy megélhetése, vagy megélhetésének támogatása gyermeknevelési ellátásokkal életkora miatt már nem megoldható.

A rokkantsági járadék olyan személyeknek ad rendszeres pénzbeli ellátásként segítséget, akik igen fiatalon, esetleg születésüktől kezdve kerültek nagyon súlyos egészségi állapotba, sokszor életük során végig viselve az egészségi probléma, betegség, fogyatékoság terhét.

II. A hatályos jogi szabályozás, illetve a jogszabály változásai 1988. január 1. és 2017. január 1. között

A rokkantsági járadékot egy korabeli Minisztertanácsi rendelet, a 83/1987.(XII.27.) MT rendelet (továbbiakban: MT rendelet) szabályozza, 2017. január 1. napjától az alábbi, jelenleg hatályos szövegezéssel:

„1. § (1) Rokkantsági járadékra jogosult az a személy, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. A rokkantsági járadékra jogosult személy egészségi állapotát a döntésben meghatározott időpontban felül kell vizsgálni.

(2) A rokkantsági járadékot az (1) bekezdésben említett feltételek megléte esetén legkorábban annak a hónapnak az első napjától lehet megállapítani, amelyben az igénylő a 18. életévét betöltötte.

(3) Ha az igénylő egészségkárosodásának mértékét az orvosszakértői szerv hatályos határozata, szakhatósági állásfoglalása vagy szakvéleménye nem állapítja meg, az általános hatáskörű nyugdíj-megállapító szerv az egészségkárosodás mértékének szakkérdését is vizsgálja.

2. § (1) A rokkantsági járadékot az igénylő kérelme alapján a lakóhely szerint illetékes általános hatáskörű nyugdíj-megállapító szerv állapítja meg és a nyugdíjfolyósító szerv folyósítja.

(2) hatályon kívül helyezte a 417/2015. (XII.23.) Korm. rendelet 3.§ (1)

(3) A rokkantsági járadék havi összege 2017. január 1-jétől 35 025 forint.

3. § Az igény érvényesítésére, a jogorvoslatra, az ellátás megszüntetésére, illetve a felelősségre a társadalombiztosításra vonatkozó jogszabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a járadék mentes a végrehajtás alól.

4. § hatályon kívül helyezte a 117/1988. (XII.31.) MT rendelet 9.§ (1), hatálytalan 1989.I.1-től

5. § Ez a rendelet 1988. január 1-jén lép hatályba; rendelkezései alapján rokkantsági járadék - az egyéb feltételek megléte esetén - legkorábban ettől az időponttól állapítható meg, illetve folyósítható.

6. § (1) Az egyes szociális és családtámogatási tárgyú, valamint egyéb kapcsolódó kormányrendeletek módosításáról szóló 417/2015. (XII. 23.) Korm. rendelettel megállapított 1. § (1) bekezdésében foglaltakat - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - a 2016. január 1-jén folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(2) A megváltozott munkaképességű személyek ellátását, mint a rokkantsági járadék megállapítását kizáró okot, a rokkantsági járadék megállapítása iránt 2015. december 31-ét követően indult ügyekben kell vizsgálni.

(3) Azt a rokkantsági járadékban részesülő személyt, akinek az ellátását 2016. január 1-jét megelőzően a teljes munkaképtelenségére tekintettel állapították meg, a felülvizsgálat döntésben meghatározott időpontjáig az 1. § (1) bekezdése szerinti egészségkárosodott személynek kell tekinteni.”

- A jogszabály 1988. január 1. napján lépett hatályba, az akkori szövegezés szerint „aki az Országos Orvosszakértői Intézet illetékes orvosi bizottságának szakvéleménye szerint a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.”

Az 1988-as szabályozás alapján a társadalombiztosítási igazgatóság állapította meg az ellátást, és a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság folyósította, havi összege 2200 Ft volt, nem járt

annak a személynek, aki térítés nélküli intézményben elhelyezett, az ellátás mentes volt a végrehajtás alól, és jövedelemadó szempontjából nyugdíjnak minősült.

- A 117/1988. (XII.31.) MT rendelet 9. § (1) bekezdése hatályon kívül helyezte a jogszabály 4. §-át, amely a jövedelemadó szempontjából nyugdíjnak minősítette a rokkantsági ellátást, a módosítás 1989. I. 1-től lépett hatályba, és a szabályokat 2007. VIII. 14-ig nem módosították, bele érteve az ellátás havi összegét is (2200 Ft).
- A 213/2007. (VIII.7.) Korm. rendelet 18. § a) pontja módosította az MT rendelet 1. §-át annyiban, hogy az Országos Orvosszakértői Intézet helyett az Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet szakértői bizottságának szakvéleménye alapján állapítják meg a rokkantsági járadékra való jogosultságot. 2007. XII. 31-ig más módosítás az MT rendeletben nem volt.
- A 387/2007. (XII.23.) Korm. rendelet 24. § a) pontja újólag módosította az MT rendelet 1. §-át, miszerint a rokkantsági járadékra jogosultság feltételei kibővültek, a 25. életév betöltése előtt bekövetkezett teljes munkaképtelenség mellett a 80%-os, vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodás elszenvedése is rokkantsági járadékra jogosító feltétellé vált. Az MT rendelet ezt követően 2009. IX. 30-ig nem módosult.
- A 182/2009. (IX.10.) Korm. rendelet lehetővé tette 2009. X. 1-től, hogy az igénylő beszerezze a szakértői bizottság munkaképtelenség, illetve egészségkárosodás mértékét megállapító szakhatósági állásfoglalását vagy szakvéleményét, ha azonban ezt nem csatolta az igénylő a kérelméhez, akkor az eljáró hatóság megkeresse a szakértői bizottságot.

Az itt hivatkozott kormányrendelet a rokkantsági járadékot megállapító társadalombiztosítási igazgatóság helyett az igénylő lakóhelye szerint illetékes regionális nyugdíjbiztosítási igazgatóságot jelölte meg megállapító szervként. Az MT rendelet 2010. XII. 31-ig nem módosult.

- A 351/2010. (XII.30.) Korm. rendelet az MT rendeletet annyiban módosította csupán, hogy a rokkantsági járadékot megállapító szerv már nem a regionális nyugdíjbiztosítási igazgatóság, hanem az igénylő lakóhelye szerint illetékes megyei nyugdíjbiztosítási igazgatóság, illetve a

megállapítás alapjául nem szakértői bizottság a szakvéleménye vagy állásfoglalása szolgál, hanem az orvosszakértői szervé. Az MT rendelet 2014. XII. 31-ig nem módosult.

- A 348/2014. (XII.29.) Korm. rendelet 2015. I. 1. hatállyal módosította a rokkantsági járadék összegét, azt megemelte 2200 Ft-ról 33.390.- Ft-ra.
- A 70/2015. (III.30.) Korm. rendelet ismét módosította a járadékot megállapító szervet, az igénylő lakóhelye szerint illetékes általános hatáskörű nyugdíj-megállapító szervre, továbbá a jogosultsági feltételeket vagylagossá tette. Az MT rendelet 2015. XII.31-ig egyebekben nem módosult.
- A 417/2015. (XII.23.) Korm. rendelet - 2016. január 1. hatállyal - sok tekintetben módosította az MT rendeletet, megváltoztatta a rokkantsági járadékra jogosultság feltételeit, ami szerint az jogosult rokkantsági járadékra, akinek 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, továbbá beiktatta azon rendelkezést, hogy a jogosult személy egészségi állapotát a döntésben meghatározott időpontban felül kell vizsgálni. Ennek értelmében a „teljesen munkaképtelenné vált” meghatározás kikerült az MT rendelet szövegezéséből, így az orvosszakértői szerv megállapításai között sem szerepelhet a „munkaképtelenség” megállapítása.
Az itt hivatkozott Korm. rendelet hatályon kívül helyezte az MT rendelet 2. § (2) bekezdését, ami arról rendelkezett, hogy nem állapítható meg rokkantsági járadék azon igénylő részére, akit térítés nélküli intézményben helyeztek el. A Korm. rendelet az MT rendelet szövegezésébe beiktatott egy 6. §-t, amely a 2016. január 1-én folyamatban lévő ügyekre, a 2015. december 31-ét követően indult ügyekre, és a 2016. január 1-jét megelőzően a teljes munkaképtelenségre tekintettel megállapított járadékokra vonatkozóan tartalmaz rendelkezéseket. 2016. XII. 31-ig az MT rendelet egyebekben nem módosult.
- A jelenleg - 2017. I. 1-től - hatályos járadékösszeget a 416/2016. (XII.14.) Korm. rendelet állapította meg 35.025.- Ft-ban, amelyet már nem a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság, hanem a nyugdíjfolyósító szerv folyósít.

Az MT rendelet módosításait követve megállapítható, hogy 1988. I. 1-től 2016. I. 1-ig (417/2015. (XII.23.) Korm. rendelet) jelentős módosítás a rokkantsági járadék feltételrendszerében, a megállapításban és a folyósításban nem volt, a változtatások követték a szervezeti változásokat, illetve a szakértői rendszer változásait. Először a 2015. január 1-től hatályos változás volt lényeges, mivel jelentősen megemelkedett az ellátás összege, ezután pedig a 2016. január 1-től hatályos módosítás eredményezett lényegi változást, mivel megváltoztatta a jogosultsági feltételeket.

Jelentős változást eredményeztek a háttérben húzódó egyéb jogszabályváltozások is, különös tekintettel a 2012. január 1-től életbe lépett, megváltozott munkaképességű személyekre vonatkozó új szabályozásra, és a komplex minősítésre vonatkozó részletes szabályokról szóló 7/2012. (II.14.) NEFMI rendeletre - amelyek a rokkantsági járadék megállapításának alapjául szolgáló orvosszakértői állásfoglalások vagy szakvélemények esetében is új szabályokat állítottak fel a szakértők számára az egészségkárosodás mértékének megállapításához -, azonban ennek elemzése nem a jelen publikáció témája.

III. Rokkantsági járadékra való jogosultság, az ellátás összege, a jogosultság megszűnése

Nem kizáró ok a rokkantsági járadék megállapításánál, ha az igénylő fogyatékosági támogatásban részesül, illetve, ha az igénylő után családi pótlékot folyósítanak, továbbá az sem, ha a kérelmező munkaviszonyban, egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll.

Fenti két párhuzamos ellátási lehetőség közül a családi pótlék esete ismertebb, azaz az a szabály, mely szerint saját jogán jogosult nevelési ellátásra (ez a családi pótlék egyik fajtája, a másik lehetőség, az iskoláztatási támogatás mellett) a tizennyolcadik életévét betöltött tartósan beteg, súlyosan fogyatékos személy az iskoláztatási támogatásra való jogosultság megszűnésének időpontjától. A fogyatékosági támogatásra a súlyosan fogyatékos, tizennyolcadik életévét betöltött személy jogosult meghatározott feltételek megléte esetén.

A rokkantsági járadékot az érintett személy tizennyolcadik életévének betöltésétől lehet megállapítani.

Ha a jogosultsági feltételek fennállnak, az igény - azonosan a nyugellátási igényekkel - hat hónapra visszamenőleg is érvényesíthető.

A rokkantsági járadék megállapításának nem előfeltétele szolgálati idő megléte.

Ezzel a rendelkezéssel válik lehetővé ellátás megállapítása azon fiatalok számára, akik egészségi állapotuk miatt az esetek túlnyomó részében nem tudnak munkát vállalni, és így szolgálati időt szerezni.

A rokkantsági járadék összege meghatározott (fix összegű) - amely a nyugdíjszerű szociális ellátások emeléséről szóló jogszabályban rögzítettek szerint emelkedik -, 2017-ben havi 35.025 Ft az ellátás összege.

Megszűnik a rokkantsági járadékra való jogosultság, ha a járadékos részére nyugellátást állapítanak meg, ha egészségkárosodása a 70 százalékot már nem éri el.

IV. A rokkantsági járadék igénylése, folyósítása, kedvezmények, lemondás a járadékról

A rokkantsági járadék megállapítására irányuló igényt az igénylő terjesztheti elő a jogosult lakóhelye szerint illetékes általános hatáskörű nyugdíj-megállapító szervnél.

Az igénybejelentés elektronikus úton is megtehető. Az igényléshez szükséges formanyomtatvány az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság honlapjáról tölthető le. A kérelemhez mellékelni kell az egészségi állapotra vonatkozó orvosi dokumentumokat (zárójelentéseket, az egészségi állapotra, rehabilitációra vonatkozó összefoglaló adatokat tartalmazó, a háziorvostól, kezelőorvostól beszerezhető véleményt), gondnokság alatt álló személy esetében a gondnokrendelésről szóló határozatot is.

Az ellátásra való jogosultság megállapítása határozattal történik, a folyósítási feladatot a nyugdíjfolyósító szerv látja el.

Nem akadály a ellátás folyósításának, ha a járadékos álláskereső járadékban is részesül.

A rokkantsági járadékra való jogosultságot nem érinti, ha a rokkantsági járadékos ideiglenesen külföldön tartózkodik, vagy az országot végleges letelepedési szándékkal elhagyja.

A rokkantsági járadékban részesülő személy jogosult a nyugdíjasok részére biztosított utazási kedvezményre, azaz az ellátottak utazási utalványára.

Míg a megállapított nyugdíjról lemondani nem lehet, a nyugdíjszerű ellátásnak minősülő rokkantsági járadékról igen, például amikor a rokkantsági járadékban részesülő személy hozzátartozói nyugellátásra is jogosulttá válik, a szülő halála esetén árvaellátást igényelhet, és a kettő közül kedvezőbb összegű ellátást választva a rokkantsági járadék helyett a hozzátartozói nyugellátást kéri.

A két ellátás együtt azért nem folyósítható, mert a jogi szabályozás szerint a rokkantsági járadék megállapításának akadálya a nyugellátás megállapítása, nyugellátás alatt pedig mind a saját jogú (öregségi), mind a hozzátartozói nyugellátás értendő.

V. Rokkantsági járadék és rokkantsági ellátás

Bizonyára sok embernek okoz problémát, hogy a nyugdíjak, nyugdíjszerű ellátások nagyon hasonló elnevezésűek, néhány szó variációjából állnak szinte azonos elnevezéssel, de lényegesen eltérő tartalommal.

Ha csak a rehabilitációs, rokkantsági ellátás és járadék szavakat nézzük: rehabilitációs ellátás, rokkantsági ellátás (mint megváltozott munkaképességű személyek ellátásai) és rokkantsági járadék (mint nyugdíjszerű ellátás), valamint rehabilitációs járadék (mint saját jogú nyugellátás) jöhet szóba lényegesen eltérő jogosultsági feltételekkel.

Az ellátások közül a rokkantsági járadék és a rokkantsági ellátás az alábbiakban különböztethető meg:

1.) Jogosultsági feltételek

Rokkantsági járadékra - mint a fentiekben láttuk - az jogosult, aki a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70 százalékos mértékű és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásban nem részesül, vagyis a rokkantsági járadék nem folyósítható együtt a rokkantsági ellátással.

A rokkantsági járadékról szóló MT rendelet változásait követve megállapítható, hogy 2016. január 1. napjától módosultak az előírásai, 2016. január 1-től a rokkantsági járadékra való jogosultság megállapításához nem 80 százalékos mértékű egészségkárosodás, vagy teljes munkaképtelenség, hanem a 25. életév betöltése előtt keletkezett legalább 70 %-os mértékű egészségkárosodás fennállása szükséges.

Az MT rendelet változása folytán az a személy is jogosultságot szerezhets rokkantsági járadékra, akinek 2012. január 1-je és 2015. december 31-e között a rokkantsági járadék iránti igényét azért utasították el, illetve a járadékra való jogosultságát azért szüntették meg, mert az egészségkárosodása nem érte el a 80 százalékos mértéket, vagy nem minősült teljes munkaképtelennek, feltéve, hogy a 25. életév betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70 %-os mértékű. A jogosultság megállapításához újabb orvosi vizsgálatra nincs szükség, ha a 25. életév betöltése előtt keletkezett legalább 70 százalékos mértékű egészségkárosodását igazoló - a rehabilitációs hatóság, vagy a jogelődje által kiállított - szakvélemény/szakhatósági állásfoglalás érvényes.

A rehabilitációs hatóság, vagy a jogelődje által kiállított szakvélemény/szakhatósági állásfoglalás a soron következő felülvizsgálat időpontjáig minősül érvényesnek.

A 70 %-ot elérő egészségkárosodás esetén új rokkantsági járadék megállapítására legkorábban 2016. január 1-jétől kerülhet sor.

fentebb megállapításra került az is, hogy nem akadály a rokkantsági járadék megállapításának, ha az igénylő fogyatékosági támogatásban részesül, illetve, ha az igénylő után családi pótlékot folyósítanak, továbbá az sem, ha a kérelmező munkaviszonyban, egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll, és a rokkantsági járadék megállapításának nem feltétele, hogy az igénylő szolgálati időt szerezzen.

A rokkantsági ellátásnak viszont feltétele a biztosításban töltött meghatározott idő.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló 2011. évi CXCI. törvény (Mmtv.) szerint:

„2. § (1) Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira jogosult az, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű (a továbbiakban: megváltozott munkaképességű személy), és aki

a) a kérelem benyújtását megelőző

aa) 5 éven belül legalább 1095 napon át,

ab) 10 éven belül legalább 2555 napon át vagy

ac) 15 éven belül legalább 3650 napon át

a Tbj. 5. §-a szerinti biztosított volt (a Tbj. 5.§ sorolja fel a munkavégzésre irányuló jogviszonyok típusait a munkaviszonytól a közszolgálati jogviszonyokon át a vállalkozási és hasonló tevékenységekig);

b) keresőtevékenységet nem végez és

c) rendszeres pénzellátásban nem részesül. (A fogyatékosági támogatást nem sorolja fel az 1993. évi III. törvény 4.§ (1) bekezdés i) pontja a rendszeres pénzellátások között, így annak folyósítását a rokkantsági ellátásra tekintettel nem kell megszüntetni. A rokkantsági járadék folyósítását viszont meg kell szüntetni, ha az érintett rokkantsági ellátást kíván igénybe venni.)

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában foglaltaktól eltérően biztosításának tartamára tekintet nélkül jár a megváltozott munkaképességű személyek ellátása annak,

a) aki iskolai tanulmányai megszűnését követő 180 napon belül biztosítottá vált, és a kérelem benyújtását megelőzően 30 napnál hosszabb megszakítás nélkül biztosított volt, vagy

b) aki 2011. december 31-én rokkantsági nyugdíjban, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rehabilitációs járadékban vagy az egészségkárosodott személyek szociális járadékaiban részesült.

(3) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti biztosítási időbe be kell számítani

a) a biztosítás megszűnését követő táppénz, baleseti táppénz, terhességi-gyermekágyi segély, csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, álláskeresői támogatás folyósításának az idejét,

b) a rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, rehabilitációs járadék, egészségkárosodott személyek szociális járadékai és megváltozott munkaképességű személyek ellátása folyósításának idejét,

c) a nyugellátásra jogosító szolgálati idő és nyugdíjalapot képező jövedelem szerzése céljából a Tbj. 34. §-a szerint kötött megállapodás alapján szerzett szolgálati időt, amennyiben a megállapodást 2011. december 31-éig megkötötték.”

Rokkantsági ellátásra jogosult:

1) akinek egészségi állapota 51-60% között van (B2 kategória), és sem a foglalkozási rehabilitációja, sem a rehabilitálhatóság szociális szempontú vizsgálata alapján a rehabilitációja nem javasolt, továbbá akinek a foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható ugyan, vagy aki tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, viszont a kérelem benyújtása (vagy a felülvizsgálat) időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg,

2) akinek egészségi állapota 31-50 % közötti (C2 kategória) és foglalkozási rehabilitációja nem javasolt, továbbá aki tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, viszont a kérelem benyújtásának időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg,

3) aki kizárólag folyamatos támogatással foglalkoztatható és egészségi állapota 1-30 % közötti (D kategória),

4) akinek egészségkárosodása jelentős és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes, és egészségi állapota 1-30 % közötti (E kategória).

2.) A rokkantsági járadék, és a rokkantsági ellátás összege

A rokkantsági járadék összege meghatározott összegű, amely a nyugdíjszerű szociális ellátások emeléséről szóló jogszabályban rögzítettek szerint emelkedik. (2017-ben 35.025.- Ft/hó).

A rokkantsági ellátás összege a jogosult havi átlagjövedelmétől és a komplex minősítés során megállapított kategóriájától, valamint a foglalkoztatási és szociális rehabilitálhatóságától függ.

A rokkantsági ellátás összegét a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző naptári évben (referencia időszak) elért **havi átlagjövedelem** (legalább 180 nap) alapján állapítják meg.

Ha az igénylő a kérelem benyújtását megelőző évben nem rendelkezik jövedelemmel, akkor azt vizsgálják, hogy az igénylő közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően rendelkezik-e legalább 180 naptári napi jövedelemmel.

Ha a jogosult nem rendelkezik legalább 180 naptári napi jövedelemmel vagy egyáltalán nem rendelkezik jövedelemmel, akkor a rokkantsági ellátást az alapösszeg (2016. január 1-jétől 96.010 Ft) alapján állapítják meg.

Ha a jogosult amiatt nem rendelkezik 180 naptári napi jövedelemmel, mert a vizsgált időszakban vagy ennek egy részében táppénzben, baleseti táppénzben részesült, akkor - ha az számára kedvezőbb - a táppénzt, baleseti táppénzt megelőző 180 naptári napi jövedelmet kell figyelembe venni.

A már megállapított ellátásokat, valamint - új és az eddiginél kedvezőbb rendelkezésként - az alapösszeget a kötelező nyugdíjemeléssel mértékével évente emelni kell.

Ha nincs havi átlagjövedelem, akkor - a minősítési kategóriától függően - az alapösszeg 30, 45, 50, 55 százalékában meghatározott mértékű ellátást lehet megállapítani.

A rokkantsági ellátás mellett változatlan feltételekkel lehet munkát vállalni.

A rokkantsági ellátás összegének emelésére méltányosságból nincs lehetőség.

3.) A rokkantsági járadék és a rokkantsági ellátás megszűnése, megszüntetése

A rokkantsági járadékra jogosultság megszűnik akkor, ha

- a jogosult részére nyugellátást állapítanak meg, vagy
- ha a járadékos egészségkárosodása a 70 százalékot már nem éri el,
- a jogosult arról lemond.

A rokkantsági ellátásra való jogosultságot megszüntetik, ha az ellátásban részesülő személy

- kérte,

- más rendszeres pénzellátásban részesül, ide nem értve a keresőképtelenségre tekintettel folyósított táppénzt, baleseti táppénzt, valamint az Ebtv. 42/C. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakra tekintettel megállapított gyermekgondozási díjat,

- egészségi állapotában olyan tartós javulás következett be, amely alapján a jogosultsági feltételek már nem állnak fenn,

- keresőtevékenységet folytat és jövedelme 3 egymást követő hónapon keresztül meghaladja a minimálbér 150 százalékát,

- foglalkoztatására a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozat hiányában került sor,

- az értesítési kötelezettségét neki felróható okból nem teljesíti , vagy

- a felülvizsgálat során neki felróható okból nem működik együtt.

Ha a rokkantsági ellátást azért kellett megszüntetni, mert a megváltozott munkaképességű személyt a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozat hiányában (bejelentés nélkül) alkalmazták, akkor a megszüntetés időpontját megelőző 12 hónapra - az ennél rövidebb időtartamban fennálló jogosultság esetén a jogosultság valamennyi hónapjára - folyósított ellátást vissza kell fizetni!

Mindkét ellátást vissza kell fizetni, ha az ellátás jogalap nélküli megállapítása, folyósítása vagy felvétele az ellátást felvevőnek felróható.

4.) A rokkantsági járadék, illetőleg a rokkantsági ellátás melletti munkavégzés, szolgálati idő szerzése

A rokkantsági járadék mellett korlátozás nélkül lehet keresőtevékenységet folytatni.

A rokkantsági ellátás mellett lehet keresőtevékenységet folytatni, feltéve, hogy az ellátott ebből származó bruttó jövedelme 3 egymást követő hónapon keresztül nem haladja meg a minimálbér

150 %-át. A kereset tehát meghaladhatja az adott hónapban ezt a felső korlátot, akár két egymást követő hónapban is, de három egymást követő hónapban már nem.

A rokkantsági ellátás összegéből nyugdíjjárulékot nem vonnak, ezért a folyósítás időtartama nem minősül szolgálati időnek.

A rokkantsági járadék folyósítási idejével sem szerzhető szolgálati idő.

A rokkantsági járadék mellett végzett munkával szerzett keresetet terheli a nyugdíjjárulék, így a munkavégzés tartamával természetesen szerzhető szolgálati idő.

A rokkantsági ellátás mellett végzett munkával szerzett keresetet terheli a nyugdíjjárulék, így a munkavégzés tartamával szolgálati idő szerzhető, 2012. január 1-jétől, korábban a rokkantsági nyugdíj saját jogú nyugdíjnak minősült, így sem a folyósítási idejével, sem a mellette végzett munka révén nem volt szerzhető további szolgálati idő.

5.) Utazási Kedvezmény

A rokkantsági járadékos jogosult a nyugdíjasok részére biztosított utazási kedvezményre.

A rokkantsági ellátottak közül az utazási kedvezményre az jogosult, aki

- 2011. december 31-én I., illetve II. csoportos rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 30%-os vagy kisebb mértékű,

- 2011. december 31-éig 57. életévét betöltötte és 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági nyugdíjra vagy rendszeres szociális járadékra volt jogosult.

VI. Rokkantsági járadék a gyakorlatban - megállapítástól a bírósági felülvizsgálatig

Igénylő részére a nyugdíj-megállapító szerv az illetékes szakértői bizottság véleménye alapján határozattal rokkantsági járadékot állapított meg 2008. évben, mivel az igénylő 80%-ot meghaladó egészségkárosodást szenvedett a 25. életéve betöltése előtt.

Az ellátást a nyugdíj-megállapító szerv első fokon 2015.10.01. napjától megszüntette. A megszüntető határozat alapját a felülvizsgálatot végző I. fokú szakértői bizottság szakvéleménye képezte, amelynek értelmében az ellátásban részesülő egészségkárosodásának mértéke **54%-os**.

Az ellátásban részesülő fellebbezése folytán a másodfokú hatóság határozatával az I. fokú határozatot helybenhagyta, tekintettel arra, hogy a II. fokú szakértői bizottság szakvéleménye szerint a felperes egészségkárosodásának mértéke **58%-os**, és megállapította, hogy további felülvizsgálata nem szükséges.

A jogosult kereseti kérelmet nyújtott be a Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz, kérte a határozatok felülvizsgálatát, vitatta a megállapított egészségkárosodási mértéket, állapotának véglegességére, veleszületett betegségére hivatkozással. Álláspontja szerint elmaradt az IQ vizsgálata, amely nélkül nem lehet megalapozott egészségkárosodási mértéket megállapítani, továbbá az epilepsziáját alátámasztó dokumentumokat nem vették a szakvélemény készítésekor figyelembe, kérte igazságügyi orvosszakértő kirendelését, pszichológus és neurológus táúrsszakértő bevonásával.

A bíróság a perben szakértői intézetet rendelt ki, az intézet elkészítette az igazságügyi orvosszakértői és elmeorvos szakértői együttes szakvéleményt.

A szakvélemény alapján tényként lehetett megállapítani, hogy a vizsgált személy (a perben felperes) az I. és II. fokú szakértői felülvizsgálatok időpontjában, továbbá az I. és II. fokú társadalombiztosítási - rokkantsági járadékot megszüntető - határozatok meghozatalának idején is a 7/2012. (II.14.) NEFMI rendelet 1. számú mellékletében rögzített vizsgálati szempontok szerint 83%-os egészségkárosodásban szenved.

A bíróság a bizonyítás anyagává tette a csatolt iratokat, a társadalombiztosítási eljárás iratait, a felperes személyes meghallgatása során tett nyilatkozatát, az igazságügyi szakértői véleményt, és mindezeket összességében értékelve az ellátást megszüntető I. és II. fokú társadalombiztosítási határozatokat hatályon kívül helyezte, új közigazgatási eljárás lefolytatását és új határozat meghozatalát rendelte el.

Az új eljárásban a nyugdíj-megállapítási szervnek a perbeli szakértői vélemény alapján irányadó össz-szervezeti egészségkárosodási mérték szerint kell megállapítania, hogy a felperest mikortól

illeti meg rokkantsági járadék, és rendelkeznie kell a ki nem fizetett rokkantsági járadék összegéről is.

A bíróság tényként állapította meg azt is, hogy a felperes további orvosi felülvizsgálata nem szükséges, állapota véglegesnek tekinthető, hiszen felperes részére 18. életéve betöltésétől rokkantsági járadékot állapítottak meg, ami azt jelenti, hogy 25. életéve betöltése előtt munkaképtelenné vált, illetve 80%-os, vagy azt meghaladó egészségkárosodást szenvedett.

Felhasznált irodalomjegyzék

Internetes forrás:

<http://ado.hu/rovatok/tb-nyugdij/kinek-jar-rokkantsagi-jaradek> (letöltés dátuma 2017.07.12.)

<https://www.nyugdijguru.hu/nyugdij/megvaltozott-munkakepesseguek-ellatasai/rokkantsagi-jaradek-es-rokkantsagi-ellatas> (letöltés dátuma: 2017.07.11.)

<https://www.onyf.hu/hu/uegyintezes/%C3%BCgyint%C3%A9z%C3%A9si-t%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%B3k/109-rokkants%C3%A1gi-j%C3%A1rad%C3%A9k/950-az-orosz%C3%A1gos-nyugd%C3%ADbj biztos%C3%ADt%C3%A1si-f%C5%91igazgat%C3%B3s%C3%A1g-t%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%B3ja-a-rokkants%C3%A1gi-j%C3%A1rad%C3%A9kr%C3%B3l.html> (letöltés dátuma 2017.07.12.)

<http://ado.hu/rovatok/tb-nyugdij/modosultak-a-rokkantsagi-jaradek-ellatas-szabalyai> (letöltés dátuma 2017.07.12.)

<http://officina.hu/belfoeld/124-rokkantsagi-ellatas-2017-osszege-igenylese> (letöltés dátuma 2017.07.12.)

<http://palyazatfigyelo.info/2017/03/26/rokkantsagi-ellatas-2017-a-legfrissebb-hivatalos-tudnivalokkal.php> (letöltés dátuma 2017.07.12.)

Egyéb: Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítélete

Felhasznált jogszabályok jegyzéke:

A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII.27.) MT rendelet

A komplex minősítésre vonatkozó részletes szabályokról szóló 7/2012. (II.14.) NEFMI rendelet

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásáról szóló 2011. évi CXCI. törvény

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény